

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ

T.B.M.M. Grup Başkanlığı

Tarih : 08.01.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özelde Malatya, genelde bölge ve ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlayan kayısının üretimden pazarlamaya kadar tüm sorunlarının tesbit edilerek gereken önlemlerinin alınması hususunda Anayasanın 98 inci ve iç tüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1. Mehmet ŞAHİN-Malatya
2. Mahmut Mücahit FINDIKLI-Malatya
3. Cafer TATLIBAL-Kahramanmaraş
4. Sebahattin KARAKELLE-Erzincan
5. Ömer Faruk ÖZ-Malatya
6. Mehmet ERDOĞAN-Adıyaman
7. Tahir ÖZTÜRK-Elazığ
8. Öznur ÇALIK-Malatya
9. Hamza YANILMAZ-Elazığ
10. Şevket GÜRSOY-Adıyaman
11. İhsan KOCA-Malatya
12. H.Hasan SÖNMEZ-Giresun
13. Fuat ÖLMEZTOPRAK-Malatya
14. Feyzi İŞBAŞARAN-Elazığ
15. Fehmi Hüsrev KUTLU-Adıyaman
16. Ahmet AYDIN-Adıyaman
17. Ali GÜNER-Iğdır
18. Veysi KAYNAK-Kahramanmaraş
19. Mikail ARSLAN-Kırşehir
20. Hamza YERLİKAYA-Sivas
21. Zülfikar İZOL-Şanlıurfa
22. İbrahim KAVAZ-Erzurum
23. Yaşar KARAYEL-Kayseri
24. Fazilet DAĞCI ÇİĞLİK-Erzurum
25. Kazım ATAÖĞLU-Bingöl
26. Orhan KARASAYAR-Hatay
27. Mehmet SAĞLAM-Kahramanmaraş

GEREKÇE

Kayısı Malatya ili ve içinde bulunduğu bölge için çok önemli bir ekonomik değerdir. Malatya halkının % 80' nin geçim kaynağı, doğrudan ya da dolaylı olarak, kaysıdır.

Malatya ili ve bölge halkı için önemli bir ekonomik değer olan kayısı, ülkemiz ekonomisi için de önemli bir gelir potansiyeline sahiptir. Ancak, çeşitli idari ve siyasi nedenlerle bu önemli ürün, bugüne kadar yeterince değerlendirilememiş, bölge halkına ve ülke ekonomisine istenen düzeyde artı değer yalatılamamıştır. Çünkü;

Kayısı yetiştiriciliğinde kalitenin yükseltilmesi çalışmaları yetersizdir. Bu çalışmaların artırılarak sürdürülmesi, bunun için de kaysıya yönelik bilimsel araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Kayısı ürününe zarar veren beyaz çil, larva gibi zararlılarla mücadele etkisiz kalmaktadır. Bu sorunun giderilmesi için üniversitelerle işbirliği içerisinde çalışmak zorunlu ve elzemdir.

Kaysının geleneksel yöntemlerle yapılan hasadı ürüne önemli ölçüde zarar vermekte ve bu da ihracatımız yönünden büyük sorun teşkil etmektedir. Bu nedenle, kayısı hasadı için daha farklı bir yöntem bulunabilmesi için bilimsel çalışmalara hız verilmesi gerekmektedir.

Kayısı yetiştiriciliği, kaysının toplanması, kükürtlenmesi ve depolanması gibi konularda üreticinin eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi çalışmaları etkisizdir.

Kayısı üreticisine hasattan önce gübre, zirai ilaç gibi harcamalarında destek verilmemektedir.

Üretici, kaysının fiyat istikrarsızlığından korkarak, kükürdü fazla vermekte ve bu fazla kükürtlü ürün ise Avrupa Birliği ülkelerine ihracatta sıkıntı yaratmaktadır.

Kaysının ulusal ve uluslar arası medyalarda reklamı ve tanıtımı ciddi bir şekilde yapılmamaktadır.

Kayısı birlik'e verilen destek azdır. Bu nedenle de, kayısı birlik piyasada istikarı sağlamaya ve yurtdışı fiyatları belli bir seviyede tutma imkanından yoksundur.

Kaysının yaş olarak satışına yeterince önem ve ağırlık verilmemektedir. Yaş kayısı gibi, kayısı çekirdeğinin de kabuk ve iç kabuk olarak değerlendirilmesi istenen seviyede değildir.

Kaysının uluslar arası standartlarda ambalajlanması yapılamamakta, bu durum da kaysının ihracatının önünde büyük engel oluşturmaktadır.

Bütün dünyada artan natürel ürün eğilimine paralel olarak, kükürtlü üründen vazgeçilerek, kayısının doğal ortamda, kimyasal işlem yapmadan kurutulması ve bunun için gereken bilimsel çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Kaysının (konserve, reçel, marmelat, hoşaf ve meyve suyu gibi) ürün çeşitlemesi ile ulusal ve uluslar arası pazarlara sunulması imkanları kısıtlıdır.

İhracatın arttırılması için gerekli olan iade desteği kayısı ürününe sağlanmamaktadır.

Kayısı ürünü hem bölge halkına, hem de ülke ekonomisine çok önemli katkılar yapabilecek, ayrıca önemli bir ihracat potansiyeline sahip olabilecek iken, bütün bu sorunlar ve yetersizlikler yüzünden yeterince değerlendirilememektedir.

Yukarıda saydığımız nedenlerle, kayısının hem bölge hem de ülke ekonomisi için daha etkin ve verimli bir şekilde değerlendirilmesi, gerekli araştırmaların yapılması ve sorunların giderilmesi için gerekli acil önlemlerin Meclisimiz tarafından tespit edilmesi amacıyla bir meclis araştırması önergesi hazırlanmıştır.